

TERMÍN: 27.11.2025

xx49074xx
Recenzia A

*Prosím nezasahujte do tejto tabuľky*RECENZENT/KA (meno a priezvisko, pozícia, inštitúcia): **Marek Porubský, Vedúci oddelenia dlhodobej udržateľnosti, KRRZ**NÁZOV MATERIÁLU: **Dôchodková lotéria**TYP VÝSTUPU*[1]: **komentár**

(pri spoločných výstupoch uviesť aj typy individuálnych vkladov):

ANALYTICKÝ ÚTVAR, REZORT: **MF SR - Inštitút finančnej politiky**AUTORI/KY: **Marian Šaling, Tomáš Starek, Peter Martiška**

SPOLUAUTORI/KY: - ; - ; - ; -

RECENZNÝ FORMÁT*[2]: **1****PRIPOMIENKY:**

P.č.	Pripomienka sa vzťahuje k (strana, odsek):	Text pripomienky*[3]	Odôvodnenie pripomienky	Vysporiadanie sa s pripomienkou*[4]
1	Strana 2, Graf 4	Navrhujeme doplniť do Grafu 4 aj vplyv predčasných odchodov z trhu práce na výdavky súvisiace s invalidnými dôchodkami (INV), nemocenskými dávkami (PN), ošetrovným (OCR) a dávkami v hmotnej núdzi (DHN), prípadne explicitne uviesť, že tieto	Predčasné odchody z trhu práce môžu viesť nielen k zmene výdavkov na starobné a predčasné dôchodky a k výpadku daňovo-odvodových príjmov, ale aj k úsporám v iných výdavkových položkách sociálneho systému, najmä pri dávkach naviazaných na ekonomickú	Akceptovaná. Vplyv na invalidné dôchodky bol doplnený do časti „Dôchodky“, rovnako bol pridaný aj vplyv na PN. Vplyvy na dávky OČR a DHN neboli samostatne

		položky nie sú v grafe zahrnuté.	aktivitu alebo zdravotný stav. Zahrnutie týchto položiek, resp. jasné vyznačenie ich vylúčenia, by prispelo k úplnejšiemu zachyteniu fiškálnych dopadov predčasných dôchodkov a k lepšej interpretácii výsledkov prezentovaných v grafe.	kvantifikované, ich vplyv je však v porovnaní s dôchodkovými výdavkami zanedbateľný.
2	Strana 2, Graf 4	Žiadame spresniť metodiku výpočtu vplyvu predčasných odchodov na výdavky na dôchodky v roku 2024, najmä vysvetliť dôvod vysokej hodnoty vplyvu v tomto roku a uviesť, či je do prezentovaných údajov zahrnutý aj vplyv doplatkov zo spätných prepočtov dôchodkov bývalým poberateľom predčasných dôchodkov po splnení podmienky 40 odpracovaných rokov.	Podľa prezentovaných údajov dosahuje vplyv predčasných odchodov na výdavky na dôchodky v roku 2024 približne 400 mil. eur (bez 13. dôchodkov), čo sa javí ako vysoká hodnota vzhľadom na údaje reportované Sociálnou poisťovňou, podľa ktorých celkové výdavky na predčasné starobné dôchodky dosiahli v roku 2024 približne 461 mil. eur. To by implikovalo veľmi nízku úroveň základného (baseline) vývoja, nižšiu než v roku 2022, čo si vyžaduje dodatočné vysvetlenie. Zároveň nie je zrejmé, či je do tohto vplyvu zahrnutý aj objem doplatkov vyplývajúcich zo spätných prepočtov dôchodkov osobám, ktoré v minulosti poberali predčasný dôchodok a dodatočne splnili podmienku 40 odpracovaných rokov. Podľa informácií zo Sociálnej poisťovne boli tieto prepočty v	Akceptovaná. Vplyv bol nanovo vyčíslený ako rozdiel oproti základnému scenáru bez legislatívnej zmeny, čím došlo k spresneniu a zníženiu odhadovaného vplyvu opatrenia. Fiškálny vplyv nezahrňuje výdavky na doplatky vyplývajúce zo spätných prepočtov dôchodkov osobám, ktoré v minulosti poberali predčasný dôchodok a dodatočne splnili podmienku 40 odpracovaných rokov.

			roku 2024 v prevažnej miere zahrnuté medzi predčasné starobné dôchodky, hoci v mikrodátach sa doplatky javia ako súčasť starobných dôchodkov. Spresnenie tohto zaradenia je dôležité pre správnu interpretáciu výšky prezentovaného vplyvu.	
3	Strana 2, Odsek 2	Navrhujeme v časti Hlavné príčiny doplniť, že novopriznaný dôchodok sa pri priznaní zvyšuje nielen o tzv. prvú valorizáciu, ale v relevantných obdobiach aj o mimoriadnu valorizáciu dôchodkov.	V súčasnom texte je pri opise výpočtu novopriznaného dôchodku uvedená len prvá valorizácia uplatňovaná k 1. januáru daného roka. V období vysokej inflácie však dochádzalo aj k mimoriadnym valorizáciám, ktoré sa rovnako premietali do výšky novopriznaných dôchodkov. Doplnenie tejto skutočnosti prispeje k úplnejšiemu a presnejšiemu vysvetleniu mechanizmu, prostredníctvom ktorého sa inflácia premietala do výšky priznaných dôchodkov.	Akceptovaná. Do textu bola doplnená informácia o uplatnení mimoriadnej valorizácie pri výpočte novopriznaných dôchodkov v relevantných obdobiach.
4	Strana 3, Odsek 1	Navrhujeme formulovať tvrdenie o duplicitnom zohľadnení nárastu cenovej hladiny presnejšie a opatrnejšie, najmä čo sa týka vzťahu medzi nominálnou mzdou a rastom cenovej hladiny.	Súčasná formulácia môže vytvárať dojem, že rast cenovej hladiny je automaticky a plne premietnutý do rastu priemernej mzdy len z dôvodu, že ide o nominálnu veličinu. V skutočnosti však miera premietnutia inflácie do miezd závisí od širších makroekonomických podmienok, ako je situácia na trhu práce, vývoj produktivity či vyjednávacía sila	Akceptovaná. V texte bola fráza precizovaná na “dochádza k súčasnému zohľadneniu dynamík dvoch nominálnych veličín”. Táto formulácia platí aj v prípade, že sa inflácia nepremieta plne do nominálneho rastu

			zamestnancov. V obdobiach vysokého inflačného tlaku môže reálna mzda klesať alebo stagnovať, čo znamená, že rast nominálnej mzdy nemusí plne kompenzovať rast cien. Opatrnejšia formulácia by lepšie vystihla, že k duplicitnému zohľadneniu inflácie dochádza najmä vtedy, keď rast nominálnych miezd infláciu aspoň čiastočne odráža, a zlepšila by presnosť ekonomickej interpretácie textu.	miezd, keďže aj menšie zrýchlenie zvyšuje rast novopriznaného dôchodku nad rámec vývoja cenovej hladiny.
5	Strana 3, Odsek 1	Navrhujeme v texte explicitne uviesť, že efekt tzv. „inflačnej prémie“ sa vzťahuje na všetky novopriznávané dôchodky, teda nielen na starobné a predčasné starobné dôchodky, ale aj na invalidné dôchodky.	Zo súčasnej formulácie nie je jednoznačné, či sa popisovaný efekt týka všetkých typov novopriznávaných dôchodkov. Keďže prvá valorizácia sa uplatňuje paušálne na všetky novopriznané dôchodky, inflačná prémie vzniknutá v rokoch 2023 a 2024 sa rovnako premietla do starobných, predčasných aj invalidných dôchodkov. Tieto dôchodky sú následne valorizované už rovnakým tempom ako existujúce dôchodky, čo znamená, že vyššia úroveň dosiahnutá pri priznaní predstavuje trvalú záťaž pre verejné financie počas celého obdobia ich vyplácania. Explicitné uvedenie tejto skutočnosti prispeje k presnejšiemu pochopeniu rozsahu a	Akceptovaná. Text bol doplnený tak, aby bolo explicitne uvedené, že sa uvedený efekt týka starobných, predčasných aj invalidných dôchodkov.

			dlhodobého charakteru fiškálneho dopadu.	
6	Strana 3, Graf 5	Navrhujeme prehodnotiť interpretáciu, resp. časový horizont prezentovaný v Grafe 5, prípadne doplniť vysvetlenie, že pokles reálnej hodnoty dôchodkov priznaných v niektorých rokoch predstavuje dočasný efekt spôsobený oneskorením valorizácie za infláciou, a nie trvalé „potrestanie“ týchto ročníkov.	Graf môže pôsobiť zavádzajúco, keďže dôchodky priznané v roku 2022 (resp. v iných rokoch v závislosti od zvoleného časového rezu) vizuálne vyzerajú ako dlhodobo znevýhodnené v reálnom vyjadrení. V skutočnosti však ide o dočasný efekt vyplývajúci z ročného oneskorenia valorizácie za infláciou, ktorý sa v nasledujúcich rokoch postupne zmierňuje. Pri zobrazení dôchodku len v horizonte t alebo $t+1$ sa tento efekt iba „posúva“ medzi jednotlivými ročníkmi (napr. z dôchodkov priznaných v roku 2022 na rok 2021, resp. 2020), bez toho, aby bolo zrejmé jeho prechodné trvanie. Na zachytenie skutočného vývoja by bolo potrebné zobrazit' dlhší horizont (napr. $t+4$), ktorý by ukázal, že aj bez prvej valorizácie by dôchodky priznané v rokoch 2022 a 2023 v reálnom vyjadrení rástli. To naznačuje, že na zachovanie reálnej úrovne dôchodkov počas obdobia vysokej inflácie by postačovala mimoriadna valorizácia, zatiaľ čo prvá valorizácia tento efekt presahuje. Doplnenie tejto interpretácie by prispelo k presnejšiemu pochopeniu dynamiky reálnych dôchodkov a zabránilo mylnej	Akceptovaná. Graf 5 bol ponechaný, pričom interpretácia vývoja reálnych dôchodkov bola doplnená o dlhší časový horizont priamo v texte (Graf 7) a v Prílohe 1, vrátane pohľadu na celoživotne vyplatený dôchodok.

			interpretácii dočasných efektov ako trvalých rozdielov medzi ročníkmi.	
7	Strana 3, Graf 6	Navrhujeme doplniť do Grafu 6, prípadne do jeho popisu, aj informáciu o nominálnych hodnotách alebo nominálnych kumulatívnych rozdieloch, z ktorých sú zobrazené rozdiely odvodené, aby bola interpretácia grafu pre čitateľa jednoznačnejšia.	Zo súčasného grafického spracovania nie je na prvý pohľad zrejmé, že zobrazené hodnoty predstavujú kumulatívne rozdiely vyplývajúce z nominálnych rozdielov vo výške novopriznaných dôchodkov voči referenčnému roku 2019. Pochopenie tejto skutočnosti si vyžaduje dodatočné vysvetlenie zo strany čitateľa, čo môže znižovať zrozumiteľnosť grafu. Doplnenie nominálnych hodnôt, resp. explicitné uvedenie, že ide o kumuláciu nominálnych rozdielov, by prispelo k jasnejšej interpretácii a lepšiemu pochopeniu prezentovaných výsledkov.	Akceptovaná. Do grafu bola doplnená vysvetľujúca čiara znázorňujúca, že súčet jednotlivých položiek predstavuje výšku novopriznaného dôchodku. Detailnejší význam a interpretácia grafu sú uvedené v texte dokumentu.
8	Strana 3, Odsek 2	Navrhujeme mierne upraviť formuláciu vety „Ak by dovŕšil dôchodkový vek o rok neskôr bol by mu pri totožných parametroch priznaný dôchodok o viac ako 200 eur vyšší (815 eur) a približne rovnaký dôchodok v roku 2024“ tak, aby bolo jednoznačnejšie, k akému roku a k akej výške dôchodku sa jednotlivé číselné hodnoty vzťahujú.	Súčasná formulácia môže pôsobiť jazykovo neprehľadne, keďže v jednej vete kombinuje porovnanie medzi rôznymi rokmi priznania dôchodku a rôzne úrovne dôchodku. Hoci je vecne správna, pre čitateľa môže byť ťažšie na prvé prečítanie pochopiť, že ide o porovnanie dôchodku priznaného v roku 2023, resp. 2024, pri rovnakých osobných parametroch. Spresnenie formulácie by zvýšilo zrozumiteľnosť textu bez zmeny jeho obsahu.	Akceptovaná. Formulácia v texte bola upravená.

9	Strana 3, Odsek 2	Navrhujeme mierne preformulovať tvrdenie o konštantnej reálnej hodnote dôchodku po priznaní tak, aby zohľadňovalo dočasné odchýlky vyplývajúce z oneskorenia valorizácie za infláciou, ktoré sú zachytené pri výpočte dôchodkov v stálych cenách.	Súčasná formulácia môže pôsobiť ako tvrdenie, že reálna hodnota dôchodku zostáva po priznaní striktne konštantná. V použitom prepočte do stálych cien roku 2020 však dochádza k dočasným výkyvom reálnej hodnoty dôchodku v dôsledku ročného oneskorenia valorizácie za infláciou, obdobne ako pri interpretácii Grafu 5. Ide teda o prechodný efekt, ktorý nepopiera hlavný záver o zafixovaní vyššej reálnej úrovne dôchodku v dlhšom horizonte, no vyžaduje opatrnejšie jazykové vyjadrenie. Spresnenie formulácie prispeje k vecnej presnosti textu a k jednotnej interpretácii výsledkov naprieč dokumentom.	Akceptovaná. Formulácia v texte bola upravená. Zároveň bol pridaný graf, ktorý prezentuje vývoj reálnej hodnoty dôchodkov v čase.
10	Strana 5, BOX 1	Navrhujeme zvážiť vypustenie slova „súčasného“ v označení „súčasného systému výpočtu dôchodkov“, resp. upraviť formuláciu tak, aby nevyznievala, že popisovaný problém vznikol len v nedávnom období.	Použitie pojmu „súčasného systému“ môže implikovať, že arbitrárnosť v načasovaní priznávania dôchodkov je javom posledných rokov. V skutočnosti však ide o dlhodobé nastavenie. Vypustenie alebo úprava tohto označenia by prispela k vecnej presnosti textu a k správne časovému ukotveniu popisovaného mechanizmu.	Akceptovaná. Slovo „súčasného“ bolo z textu vypustené.
11	Strana 6, Odsek 1	Navrhujeme doplniť slovo „možností“ pred slovné spojenie „odchodu do	Navrhovaná úprava spresňuje formuláciu textu tým, že explicitne poukazuje na	Akceptovaná. Text doplnený.

		dôchodku po 40 odpracovaných rokoch“.	zavedenie možnosti odchodu do dôchodku po 40 odpracovaných rokoch, nie na samotný odchod. Ide o drobnú formulačnú úpravu bez vplyvu na vecný obsah textu.	
12	Strana 8, Odsek 1	Navrhujeme zväžiť vypustenie alebo spresnenie vety „Ide o odvetvia charakterizované vyššou fyzickou náročnosťou“, prípadne jej doplnenie o presnejšie metodické vymedzenie.	Uvedené tvrdenie môže pôsobiť zjednodušujúco, keďže sektorové členenie podľa odvetví zahŕňa široké spektrum pracovných pozícií s výrazne odlišnou fyzickou náročnosťou (napr. manuálne aj administratívne pozície v rámci toho istého odvetvia). Zároveň ide v absolútnych počtoch o relatívne malú časť celkového počtu predčasných dôchodcov, čo môže viesť k nadinterpretácii významu tohto zistenia. Ak má byť fyzická náročnosť práce explicitne interpretovaná ako faktor, bolo by vhodné ju podložiť detailnejšou analýzou, napríklad na úrovni klasifikácie zamestnaní, prípadne formuláciu zjemniť alebo vypustiť.	Akceptovaná. Veta z textu vypustená.
13	Strana 8, Odsek 2	Navrhujeme doplniť, že úprava súčasného spôsobu výpočtu novopriznaných dôchodkov by mala zahŕňať aj spôsob ich valorizácie, vrátane prehodnotenia používania	Súčasná formulácia sa vzťahuje všeobecne na spôsob výpočtu novopriznaných dôchodkov, avšak explicitne nespomína mechanizmus valorizácie, ktorý je jeho integrálnou súčasťou. Spresnenie textu o túto	Čiastočne akceptovaná. Pripomienka bola zohľadnená doplnením stručnej zmienky v texte, avšak detailnejšia analýza a rozpracovanie tejto témy

		priemerov medziročného rastu za deväť mesiacov.	dimenziu by zvýšilo vecnú presnosť formulácie a jasnejšie vymedzilo rozsah zamýšľaných úprav.	by bolo nad rámec rozsahu komentára.
14	Strana 8, Odsek 2	Navrhujeme zvážiť zjednodušenie formulácie vplyvu nominálnych veličín na výšku dôchodku a zároveň doplnenie grafickej ilustrácie nestability miery náhrady, na ktorú text odkazuje.	Súčasná formulácia je jazykovo pomerne komplikovaná a pre čitateľa môže byť náročnejšie pochopiť jej hlavné posolstvo. Zároveň text uvádza, že výsledkom sú nestabilné a nepredvídateľné vzťahy medzi novopriznanými dôchodkami a priemernou mzdou, čo v podstate implikuje nestabilitu miery náhrady. Doplnenie o grafickú ilustráciu by prispelo k lepšej zrozumiteľnosti a presvedčivosti prezentovaného argumentu.	Akceptovaná. Na podporu tvrdenia o nestabilite miery náhrady bol do Prílohy 1 doplnený graf ilustrujúci jej vývoj.
15	Strana 8, Odsek 2	Navrhujeme doplniť chýbajúce slovo „ktorej“ vo vete „... dôchodková lotéria, v majú niektoré ročníky...“.	Ide o drobnú jazykovú chybu, ktorej oprava zlepší gramatickú správnosť a čitateľnosť textu bez vplyvu na jeho vecný obsah.	Akceptovaná. Chýbajúce slovo pridané do textu.
16	Strana 9, Graf 14	Navrhujeme doplniť k osi X grafu explicitné označenie „rok priznania predčasného dôchodku (PSD)“ a zároveň doplniť krátku vysvetľujúcu poznámku k interpretácii časového posunu medzi rokom priznania a vývojom dôchodku.	Zo súčasného grafu nemusí byť na prvý pohľad zrejmé, že rozdiely medzi jednotlivými bodmi na osi X predstavujú posun v roku priznania predčasného dôchodku, pričom samotný rozdiel medzi porovnávanými prípadmi zodpovedá posunu približne o šesť mesiacov. Tento časový posun môže v niektorých prípadoch prechádzať cez hranicu	Akceptovaná. Doplnené označenie osi X na oboch grafoch. Pridané vysvetlenie do poznámky ku grafu.

			kalendárneho roka (napr. júl jedného roka vs. január nasledujúceho roka), no v iných prípadoch môže nastať aj v rámci jedného kalendárneho roka (napr. január vs. jún), bez zmeny použitých valorizačných mechanizmov. Explicitné označenie osi X a stručné vysvetlenie by zvýšili zrozumiteľnosť grafu a uľahčili jeho správnu interpretáciu.	
17	Strana 9, Odsek 1	Navrhujeme pri alternatívnom mechanizme doplniť aj pohľad na medzigeneračnú spravodlivosť. Navrhovaný mechanizmus totiž mení miery náhrady v závislosti od roku priznania dôchodku, čo môže evokovať, že aj v tomto nastavení budú pretrvávať prvky nesystémovosti, medzigeneračnej nerovnosti. V porovnaní s jednoduchým zrušením prvej valorizácie ide o fiškálne nákladnejšie riešenie. Zároveň navrhujeme zvážiť, či by na odstránenie identifikovaných problémov nepostačovala jednoduchšia úprava existujúcich valorizačných mechanizmov bez zavedenia dodatočných zásahov do vývoja ADH.	Navrhované riešenie znižuje motiváciu odchodu do predčasného starobného dôchodku (PSD), avšak z pohľadu miery náhrady sa nejaví ako nesystematické, keďže naďalej zvýhodňuje určité ročníky. Medzigeneračná nerovnosti by tak pretrvali aj v navrhovanom systéme. Zvýšené miery náhrady by sa týkali približne šiestich generácií novopriznaných dôchodkov (starobných, predčasných aj invalidných), namiesto dvoch v súčasnom systéme. Nebolo by postačujúce zrušiť prvú valorizáciu a zároveň doplniť žiaduce úpravy štandardnej a mimoriadnej valorizácie nasledovne: 1) Upraviť mimoriadnu valorizáciu, aby reagovala rýchlejšie a lepšie	Čiastočne akceptovaná. Do materiálu bola pridaná Príloha 1, ktorá analyzuje vplyvy alternatívnych nastavení na medzigeneračnú spravodlivosť. Pripomienka stotožňuje koncept medzigeneračnej spravodlivosti s pohľadom cez mieru náhrady. Tento pohľad ale nie je jediný resp. v tomto prípade (výraznej volatility v inflácii) nie je ani optimálny: 1) miera náhrady ignoruje čo sa deje s dôchodkami po priznaní, vplyvom napr. oneskorenia medzi

			nadviazala na obdobie zahrnuté v štandardnej valorizácii. 2) Opraviť štandardnú aj mimoriadnu valorizáciu, tak aby valorizácia lepšie nadväzovala na infláciu (cez medziročný rast cien, namiesto priemeru za 9 mesiacov) a zároveň aby obdobia za ktoré sa ráta valorizácia lepšie nadväzovali na obdobia zohľadnené v raste ADH pre novopriznaných.	infláciou a valorizáciou 2) predpokladá, že plné premietnutie aktuálneho mzdového vývoja na celú kariéru je medzigeneračne spravodlivé. Ako ilustračný príklad uveďme vývoj reálnych miezd kde v roku $t+1$ klesnú o 20% a v roku $t+2$ sa vrátia na pôvodnú úroveň roku t. Z 3 parametrovo totožných dôchodcov, ktorí odchádzali v rokoch $t, t+1$ a $t+2$ budú mať dvaja v reálnom vydarení rovnaké dôchodky a ten prostredný o 20% nižší. Čo sa týka technických úprav vo valorizácii, zhodujeme sa v tom, že ide o žiaduce úpravy (pozn. č. 15) Ide ale o samostatný, odlišný problém korektného naviazania valorizácie na infláciu, ktorý by problém "arbitráže" neadresoval.
--	--	--	---	---

				Naopak, mohlo by sa stať, že lepším naviazaním by sa rozdiel medzi rastom ADH a valorizáciou zväčšil.
18	Strana 10, BOX 2	Navrhujeme doplniť fakt, že vypočítaná suma dôchodku sa môže zvýšiť nielen o prvú valorizáciu, ale aj o mimoriadnu valorizáciu, ak je v danom období aktivovaná.	V súčasnej formulácii je pri opise výpočtu novopriznaného dôchodku uvedená len prvá valorizácia uplatňovaná v januári daného roka. V relevantných obdobiach však mohlo dôjsť aj k mimoriadnej valorizácii dôchodkov, ktorá sa rovnako premietala do výšky novopriznaných dôchodkov. Doplnenie tejto skutočnosti prispeje k úplnejšiemu a vecne presnejšiemu popisu mechanizmu výpočtu dôchodku.	Akceptovaná. Text doplnený o efekt mimoriadnej valorizácie.
19	Strana 11, BOX 2	Navrhujeme spresniť podmienku, za ktorej samotný rast aktuálnej dôchodkovej hodnoty zabezpečuje zvyšovanie novopriznaných dôchodkov v reálnom vyjadrení, keďže absencia inflačných šokov sama o sebe nie je postačujúcou podmienkou.	Súčasná formulácia implicitne predpokladá, že v obdobiach bez inflačných šokov dochádza k rastu reálnych miezd, a teda aj k rastu reálnej úrovne novopriznaných dôchodkov. V praxi však môžu reálne mzdy klesať alebo stagnovať aj pri nízkej inflácii, napríklad v dôsledku slabého rastu produktivity alebo nepriaznivého makroekonomického vývoja. V takomto prostredí môže dochádzať k poklesu reálnej hodnoty novopriznaných dôchodkov, čo je z	Akceptovaná. Text upravený na základe pripomienky.

			ekonomického hľadiska konzistentné s vývojom miezd. Spresnenie formulácie by preto prispelo k vecnej presnosti textu a k lepšiemu vystihnútiu podmienok, za ktorých dochádza k rastu reálnych dôchodkov.	
20	Strana 11, BOX 2	Navrhujeme preformulovať argumentáciu založenú na súčasnom zohľadňovaní dvoch nominálnych veličín tak, aby bola konzistentná s predchádzajúcimi časťami dokumentu a opatrnejšia v interpretácii mechanizmu reálneho rastu novopríznaných dôchodkov.	Súčasná formulácia môže vytvárať dojem, že samotný fakt zohľadňovania dvoch nominálnych veličín automaticky vedie k neodôvodnenému reálnemu rastu novopríznaných dôchodkov. V praxi však miera, do akej sa rast cenovej hladiny premieňa do rastu nominálnych miezd, závisí od širších makroekonomických podmienok, ako je vývoj produktivity, situácia na trhu práce či vyjednávacía sila zamestnancov. Opatrnejšia formulácia by presnejšie vystihla, že nežiaduce efekty vznikajú najmä v špecifických obdobiach výrazného inflačného šoku v kombinácii s nastavením valorizačných mechanizmov, a zvýšila by vecnú presnosť textu.	Akceptovaná. V texte bola fráza precizovaná na “zohľadňovanie dynamiky dvoch nominálnych veličín súčasne pôsobí nežiaduco”. Táto formulácia platí aj v prípade, že sa inflácia nepremieňa plne do nominálneho rastu miezd, keďže aj menšie zrýchlenie zvyšuje rast novopríznaného dôchodku nad rámec vývoja cenovej hladiny.
21				

CELKOVÉ HODNOTENIE (recenzent/ka vyplní túto časť po vysporiadaní sa s pripomienkami analytickou jednotkou):

Analýza je spracovaná na vysokej odbornej úrovni a presvedčivo identifikuje kľúčové príčiny vzniku problému vlny odchodov do predčasného dôchodku. Silnou stránkou je najmä analytická časť a jasná interpretácia výsledkov.

-
- [1] Výber medzi: 1. analýza (komplexný analytický materiál s návrhmi konkrétnych systémových opatrení); 2. komentár (rozsahovo menší analytický materiál venujúci sa konkrétnemu čiastkovému problému); 3. manuál (metodické usmernenie vyplývajúce z potreby zjednotenia procesov a postupov v konkrétnej oblasti).
- [2] Formát 1 pre komentár/manuál (2 recenzenti bez povinného odborného workshopu); Formát 2 pre analýzu (3 recenzenti a povinný odborný workshop).
- [3] Do tabuľky značiť pripomienky zásadného metodologického a obsahového charakteru (nie štylistické či gramatické opravy).
- [4] Vyplní analytická jednotka: pripomienka bola akceptovaná / pripomienka nebola akceptovaná a zdôvodnenie / pripomienka bola čiastočne akceptovaná a zdôvodnenie.